

Posudek k bakalářské práci

Název bakalářské práce:

Souvislost čtení a psaní jako základních gramotnostních dovedností ve 2. a 3. ročníku ZŠ

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Olga Kučerová, Ph.D.

Autorka práce: Barbora Jindrová

Doba, kdy se problematika použití vázaného/nevázaného písma objevovala ve většině veřejných sdělovacích prostředků je pryč. Nevázaná podoba písemného vzoru si v současném vzdělávacím systému našla své místo i příznivce. Silné hlasy odpůrců ztratily na síle, možná také proto, že nedošlo k předpovídanému masovému rozšíření.

Prvostupňoví pedagogové se v průběhu studia seznamují s didaktikou prvopočátečního psaní v obou podobách písemného vzoru. V případě zájmu ředitelů (a poté vlastně také rodičů) jsou schopni vyučovat obě varianty. V současnosti jsou právě rodiče těmi, kdo mají poslední slovo ve výběru písma pro své dítě. V případě, že „jejich“ spádová škola nabízí obě varianty, tak si mohou vybrat. Tuto volbu nemohou učinit bez tzv. informovaného rozhodnutí. Domnívám se, že nejsnadnější cestou je získání informací právě ze školy od budoucích pedagogů. Proto považuji za podstatné rozšiřovat výzkum v oblasti psychodidaktiky, neboť výukové metody mohou ovlivnit průběh osvojování základních školních dovedností – čtení a psaní.

Prvopočáteční čtení a psaní jsou dovednosti, které jsou velmi úzce propojené. Je žádoucí, abychom se o tomto propojení dozvěděli co nejvíce, neboť získané poznatky mohou přispět ke zkvalitnění práce elementaristů, didaktiků, ale také odborníků v školských poradenských zařízeních, kteří se zabývají diagnostikou prvopočátečních gramotnostních dovedností.

Autorka této bakalářské práce se zhostila poměrně nelehkého úkolu, neboť zpracovala a interpretovala výzkumná data z projektu *GA UK: Vývoj písemného projevu od 1. do 5. ročníku základní školy* (Kučerová, 2014). Díky tomu se podařilo vyčerpat všechna data z uvedeného projektu. Autorka současně pomohla odpovědět na otázku, jak ovlivňuje vzor písma kvalitu tzv. tichého čtení. Cením si toho, že Barbora toto téma přijala za své a byla ochotna pracovat s daty, které sama nesesbírala, což se může zdát jako nevýhoda. Na druhou stranu dostala příležitost

naučit se pracovat s poměrně velkým vzorkem záznamových archů, jež setřídila, ohodnotila, elektronizovala a v poslední řadě také statisticky zpracovala. K této práci přistupovala velmi zodpovědně a systematicky, což jsou dovednosti, které může uplatnit při psaní dalších potencionálních závěrečných pracích.

Teoretická část odpovídá nárokům kladeným na bakalářskou práci. Barbora prokazuje, že se orientuje v odborné literatuře (české i cizojazyčné). Zařadila zde kapitoly, které čtenáře uvádějí do problematiky počáteční gramotnosti – tiché čtení a jeho diagnostika, souvislosti mezi čtením a psaním a teoretickou část zakončila kapitolou, která je věnována klíčovému momentům v prvopočáteční didaktice čtení a psaní.

Praktická část vychází z analýzy 270 písemných a čtenářských zkoušek žáků 2. a 3. ročníků. Její formální struktura je v pořádku: seznámení s problematikou, cíle práce, hypotézy, popis průběhu výzkumu, popis metody a zpracování dat, interpretace. V diskuzi autorka shrnuje dosažené závěry diskutuje s odbornou literaturou a praxí.

Na závěr se vyjádřím k jazykové úrovni textu. Autorka se nedopouští zásadních stylistických prohřešků, ale občas se objeví gramatická zaváhání, což bohužel přičítám nedostatku času v závěrečné fázi psaní práce. Pozitivně hodnotím skutečnost, že se autorka nedopouští prohřešků v oblasti citační normy (řádně používá systém APA).

Hodnocená práce splňuje všechna kritéria pro tento typ práce, proto ji doporučuji k obhajobě.

Podněty pro obhajobu:

V kapitole 2.1 studentka popisuje význam tzv. autodiktátu. Prosím, aby toto téma rozvedla také během obhajoby. Proč je tento „úkol“ významný a jak se s autodiktátem pracuje ve výuce na 1. stupni základní školy. Zkuste propojit svoje znalosti s druhým studovaným oborem (Učitelství 1. stupně základní školy).

V práci není jasně uveden důvod, proč jste zvolila druhý a třetí souvislost čtení a psaní právě v těchto ročnících. Prosím, zkuste vysvětlit tuto skutečnost.

Mgr. et Mgr. Olga Kučerová, Ph.D.